Štev. 52 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v ponedeljek 25. februarja 1918 Letnik XLIII.

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 31·20, pol leta K 15·60, tri mesece K 7·80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6·20, pol leta K 3·60.

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin Oglasi se računajo na milimetrsko širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". Plača in toži se v Trstu. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ul.sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilnični račun št. 841.652.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglaša:

Vzhodno Brente se je nenaden napad Italijanov izjalovil.

Pri Linsingenovi armadi so se v svrho podpiranja Ukrajine uvedene operacije nadaljevale, kakor nameravano.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BERLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armadi kraljeviča Ruprehta in nemškega cesarjeviča: Angleži in Francozi so razvijali na več točkah fronte živahno polzvedovalno delovanje. Močnejši francoski oddelki, ki so polzkušali prodreti preko Aillette v Chevregny, so bili v protisunku pred južnim delom vasi vrženi nazaj. Na zapadnem bregu Meuse so privedle napadalne čete iz francoskih jarkov več ujetnikov. — Armada vojvode Albrehta: V Vogezih uspešni polzvedovalni boji. Zapadno Mühlhausna so francoski bataljoni po močni topovski pripravi napadli na obeh straneh Dollerja. Njihovi napadi so se razbili pri Niederaspachu vsled protisunka, pri Exbrücke in Niederburnhauptu v ognju bavarskih čet. Ujeli smo 14 mož.

Vzhodno bojišče. — Eichhornova armada: Na Estonskem so naše čete, povsod viharno pozdravljene od prebivalstva, prodirale kljub zasneženim potom neprestano dalje, vrgle na par točkah v bran postavljajočega se sovražnika in se bližajo Revalu. Pri zavzetju Walka dne 22. t. m. je bilo mesto z drznim napadom nekega huzarskega švadrona rešeno popolne vpepelitve od strani sovražnika. Ujeli smo nad tisoč mož in osvobodili 600 nemških in avstro-ogrskih ujetnikov. Manjši oddelki so prodrli včeraj do Ostrova in strli tamkajšnji sovražni odpor. Saksonske čete so ujele v Balbinorovu tisoč mož. Od Minska dalje je bil zaseden Borisov. — Tudi pri Linsingenovi armadi se nadaljujejo v svrho podpiranja Ukrajine zapričete operacije kakor nameravano. Nemške čete so vkorakale v Iskorost. Na kolodvor Šepetovke prispeli vlak z veliko-ruskimi četami je bil ustavljen in posadka razorožena.

Italijansko bojišče. — Vzhodno Brente so izvršili Italijani zvečer nenaden napad na Col Caprile. Bili so odbiti.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 22. (Kor.) Na več točkah macedonske fronte slaboten pehotni in topovski ogenj. V predozemlju v bližini Strume so izvedli naši pehotni oddelki uspešna polzvedovanja. V okolišu Seresa živahno letalsko delovanje sovražnika. — V Dobrudži premirje.

Mirovna pogajanja z Rusijo in Romunijo.

BUKAREŠT, 23. (Kor.) Zunanji minister grof Czernin in državni tajnik dr. Kühlmann sta prispela zvečer k mirovnim pogajanjem z Romunijo v Bukarešt.

MONAKOVO, 23. (Kor.) Državni minister grof Podewils se mora na nujni zdravniški poziv nekaj časa čuvati. Zato se za enkrat ne more udeleževati nadaljnih mirovnih pogajanj. Na njegovo mesto je bil določen legacijski svetnik bavarskega poslaništva v Berolinu, pl. Schön, ki je že odpotoval v Romunijo.

DUNAJ, 24. (Kor.) Veleposlanik Merey se poda danes zvečer kot pooblaščenec Avstro-Ogrske k mirovnim pogajanjem v Brest Litovsk. V njegovem spremstvu se nahajajo: poslanik Wiesner, dvorni in ministerijalni tajnik pl. Marsovsky, legacijski tajnik baron Gautsch, konzul Wildner, sekcijski svetnik c. kr. trgovinskega ministrstva baron Allmayer Beck in sekcijski svetnik dr. Peter kraljevega ogrskega trgovinskega ministrstva.

DUNAJ, 24. (Kor.) V posebni brezžični brzojavki je ljudski komisar Trockij vprašal potom zunanjega ministra grofa Czernina avstrijsko vlado, ali smatra za možno, da stopi z rusko vlado v praktične dogovore«. Nato je grof Czernin Trockemu radiotelegrafski odgovoril, da je Avstro-Ogrska pripravljena, da konča mirovna pogajanja z Rusijo skupno z ostalimi zavezniki.

DUNAJ, 24. (Kor.) Kot zastopnik vrhovnega armadnega poveljništva pri bodočih pogajanjih v Brestu Litovskem bo posloval zopet podmaršal pl Csicserics. Dodeljena sta mu generalštabna major baron Mirbach in Glaisse pl. Horstenau in vojaški intendant Raabl.

BUKAREŠT, 24. (Kor.) Kot zastopnika Bolgarske pri mirovnih pogajanjih sta prispela semkaj finančni minister Tončev in podpredsednik sobranja dr. Momčilov. Turška zastopnika, minister zunanjih stvari Ahmed Nesimi bej in general Izet paša prideta semkaj v torek. Zastopnik Romunske, min. predsednik general Avarescu je že nekaj dni v Bukareštu.

Obrambne priprave v Petrogradu.

PETROGRAD, 22. (Kor.) »Vestnik« poroča: Za Petrograd je bil sestavljen poseben generalni štab, mobilizirano vse prebivalstvo za obrambna dela in stavljeno na razpolago vojaškim oblastim. Vse v zasebni posesti nahajajoče se eksplozivne snovi in za obrambo potrebne neprimičnine so bile zaplenjene.

Anarhija na Finskem.

STOCKHOLM, 22. (Kor.) Bele garde so baje zavzele Tammersfors. Odrezale so Wiborg od Petrograda. Boj za Wiborg se nadaljuje. Ukrajinci, ki so obkolili Sveaborg, so baje osvobodili 800 od rdečih gardistov obkoljenih dijakov v Kirkseletu. Položaj rdečih gard je vsled notranjih sporov znatno oslabljen. Lakota na Finskem narašča.

STOCKHOLM, 22. (Kor.) Tudi danes so vesti iz Finske za belo gardo ugodnejše. Ta je baje s posrečenim napadom zavzela Tammersfors. Dalje se je posrečilo, odrezati Wiborg od Petrograda. Finska je nakupila 60.000 ton žita v Ameriki, toda ameriška vlada hoče izročiti žito le po vzpostavitvi reda.

STOCKHOLM, 23. (Kor.) Zbornici ste sprejeli predlog glede odposlanja moštva za stražno službo na Alandske otoke.

STOCKHOLM, 23. (Kor.) S švedskim posredovanjem je prišlo med belo gardo in Rusi v Alandskih otokih kakor tudi med tamkajšnjimi Rusi in prebivalstvom do posebnega dogovora glede izpraznitve otokov.

DOGODKI NA MORJU.

BERLIN, 23. (Kor.) V zapadnem Sredozemskem morju je bilo potopljenih zopet 22.000 ton.

BERLIN, 23. (Kor.) Pomožna križarka »Wolf« se je po 15 mesečnem križarjenju po Atlantskem, Indijskem in Tihem morju zopet vrnila domov. Ladja je prizadejala sovražnemu pomorskemu prometu najtežje izgube in je pripeljala s seboj 400 mož potopljenih ladij, velike množine surovin, kakor gumija, bakra, medenine, cinka in copraha v skupni vrednosti več milijonov mark.

KOPENHAGEN, 23. (Kor.) Listi poročajo iz Bergena: Iz 18 skandinavskih in 11 angleških ladij obstoječi spremni vod je naletel na potu iz Anglije na Norveško na strahovit vihar. En danski, en angleški in dva švedska parnika so se potopili.

Proračunski odsek poslanske zbornice

Nemški socijalisti bodo glasovali za proračun.

DUNAJ, 23. (Kor.) Pri razpravljanju proračunskega provizorija sta pozivljala krščanska socijalca Miklas in Fuchs nemške stranke, naj se sporazume z Nemci glede ustavne reforme, da se pripravi parlamentarni mir. Nemci so izjavili soglasno svojo mirovno pripravljenost napram nemškim strankam. Češki socijalist Tusar je naglašal, da morajo Nemci v slučaju, ako žele, da bi smatrali Čehi povabilo na razpravo resno, izjaviti poprej, kaj si predstavljajo pod ustavno reformo. Vse češke stranke so mnenja, da naj se zgradi država na demokratični podlagi svobodnih narodov. Po že javljenem govoru ministrskega predsednika dr. Seidlerja sta Jugoslovana dr. Verstovšek in dr. Benkovič izjavila, da bodo Jugoslovani z ozirom na stališče vlade napram zahtevam Jugoslovanov glasovali proti proračunskemu provizoriju. Posl. Benkovič je pozdravljal pojavljajoče se zbližanje Jugoslovanov z Italijani na Primorskem in je razpravljal možnost rešitve tržaškega vprašanja pri ustavni reviziji. Prihodnja seja v pondeljek.

DUNAJ, 23. (Kor.) »Sozialdemokratische Korespondenz« poroča: Klub nemških socijalnih demokratov je sklenil, da bo glasoval za § 1 proračunskega provizorija, ki pooblašča vlado za tirjanje normalnih davkov in za pokritje normalnih državnih izdatkov, glasoval pa bo proti ostalim paragrafom glede vojnih izdatkov in vojnih določb. Odobritev § 1 ni nobena zaupnica vladi in naj le prepreči izločenje parlamenta v tem težkem času.

Italijanska zbornica.

CURIH, 23. (Kor.) V italijanski zbornici je izjavil reformist Raimondi, da noben Italijan ne more skleniti miru, ki bi pomenil za Avstro-Ogrsko gospodstvo od Lovčena do Soluna. Italija mora nagnati avstrijske narodnosti v revolucijo. Danes se nahajamo v revolucijski fazi vojne in pred končanjem velikega orožnega dvoboja. Tu se ne sme nič govoriti niti storiti, kar bi zamoglo zmanjšati bojaželjnost na lastni strani in povečati upanja sovražnika. Čim bojevitejše bo ministrstvo, tem rajši bo glasovala zanj zveza.

Pred nemško ofenzivo na zapadu.

BERN, 24. (Kor.) Francosko časopisje naglaša splošno, da je neposredno pričakovati ofenzive osrednjih vlasti na zapadni fronti in prosi prebivalstvo, naj ostane mirno, hladnokrvno in odločno in naj se ne da vplivati niti od kakega začetnega uspeha Nemcev.

Ministrska kriza na Kitajskem.

PEKING, 23. (Kor.) Objava novega brambnega zakona je povzročila ministrsko krizo in poostrila spor med severom in jugom. Ministrski predsednik je odšel na dopust; to se smatra dejanjski kot njegov odstop. Njegov urad je prevzel notranji minister.

Trgovinska pogodba med Ameriko in Norveško.

WASHINGTON, 23. (Kor.) Med zastopniki Združenih držav in Norveško je bila sklenjena obširna trgovinska pogodba, pri kateri so udeleženi tudi Velika Britanija in drugi aliranci. Pogoji niso bili objavljeni.

Malo pojasnila.

Pod tem naslovom je priobčil »Slovenec« članek, ki je aktualne pomembnosti z ozirom na sedanje dogodke v življenju slovenskega naroda:

Večkrat prejema naše uredništvo dopise, popravke in polemike, ki se nanašajo na razne trditve glasila deželnega odbora. Nismo jih mogli objavljati in razlogov za to je več. S kom naj se prepiramo? Ali mar z »uredniki«, katerih edini namen je izzvati zdražbo, šum in krik, ker je samo to njihov element? Ali z deželnim odborom, ki ga drži le sila razmer in ki se ne čuti več nikomur odgovornega, ker ne reprezentira deželnega zbora in ve, da živi le do dneva obračuna, da pa ta čas lahko nekaznovan dela, kar hoče? Ali z državnima poslancema, ki so jima lastni volilci odrekli zaupanje; čut dostojnosti bi zahteval, da se svoji službi odpovesta, in če tega čuta nimata, kakšna polemika je z njima mogoča? Ne dokazom in pisani besedi, ampak sili in glasovnicam se umakneta, kakor se s silo držita. Ali naj dokazujemo deželnemu glavarju, da je edino pametno, če odloži svojo čast, ker nima ne stranke, ne pristašev, ne večine v deželnem zboru, ne zaupanja dežele? On to ve, in vendar ne gre. Treba je potrpeti in čakati drugačnih dni. Malenkostne polemike so nepotrebne, treba pa je, da organiziramo naše ljudstvo za kritične čase, ki še pridejo, da poglobimo njegovo politično zavest, ki je sijajno prestala v tej dobi svojo prvo preskušnjo, a ne še zadnje. Pisanje glasila deželnega odbora je tudi tako nečedno, prostaško in tako zvesto nadaljuje tradicijo nekdanje podivjane žurnalistike slovenske, da se ni mogoče pečati z njim brez škode za javno dostojnost. Pustiti jih je treba, da se izkrliče; s svojim delom so dosegli, da so se ljudem oči odprle, če pa s svojim pisanjem dosežejo, da jih bodo tudi sovražili, bodo sami odgovorni.

Ta teden pa smo prejeli pismo od prijatelja, ki nas prosi, naj pojasnimo, ali je pisal deželni glavar oni zloglasni dopis v »Reichspošto«, kjer pravi, da so na Kranjskem nastale razmere, podobne razmeram v Sarajevu pred umorom prestolonaslednika Ferdinanda; dalje opozarja na trditev, da so »mladini« bili vzrok razpusta »Slov. Matice« in da se je neki »radikalni mladin udinjal za denar državni policiji« ter povzročil, da je »prof. Ilešič prišel v nesrečo«. Glede tega želi naš prijatelj pojasnila.

Druga zadeva je pač malenkostna. Kdo je denuncíral Slovensko Matico, daje bila med vojno sistirana? Kdo je denuncíral slovenske srednješolske čitanke, da so jih pobrali? Končal jih je nemški vladni sistem, ki je končal tudi »Slov. Matico«. In kdo je ta sistem podpiral na Slovenskem? Če ve glasilo deželnega glavarja, kdo je povzročil razpust »Slov. Matice«, naj tega politika brez pardona imenuje, naj se ne skriva za nevidni plašč svoje plemenitosti. Isto velja o denuncijaciji dra. Ilešiča. Kar imenujejo nai tistega »radikalnega mladina, ki se je udinjal za denar policiji« — potem bomo mogli dalje govoriti. Ne imenovati nikogar in osumiti vse, to in samo to je prečudno plemeniti namen takega pisanja.

Važnejša je zadeva dopisovanja v »Reichspošto«. Tisti dopis je bil pravi monstrum; bil je kile po obsednem stanju na Kranjskem. Zgrozil se je, kdor ga je bral, in vendar ga je pisal ali po svojih navodilih dal pisati deželni glavar kranjski. V tem dopisu so mesta in trditve, ki morejo izhajati samo od deželnega glavarja, od nikogar drugega. Izrabljena in zlorabljena je zasebna korespondenca, ki je bila pisana samo deželnemu glavarju in nikomur drugemu. Dolžnost deželnega glavarja bi bila, da v istem listu popravi tako strašne obdolžitve dežele, kateri načeluje, kakor je to storil nekdo drugi, ki ni deželni glavar, a mu je čast in blagor Kranjske na srcu. Deželni glavar je ta čas, ko je dopis v »Reichspošti« izšel, bil na Dunaju, torej pri viru, a je molčal. Popravil ni lažnivih in hujskajočih trditev dopisa ne v »Reichspošti«, ne v svojem listu. Ko se je vrnil domov, se je zadovoljil s hladno izjavo, da ni z »Reichspostnim« dopisom v nobeni zvezi. A kakor dopis, tako je tudi ta izjava bila neresnična.

Da so žalibog mogoče tudi take stvari, nas uči naša politična preteklost. Dne 28. aprila 1917. je objavil »Slovenec« članek, ki je med drugim napadel tudi poslance jugoslovanskega kluba. Ko je radi tega eden poslancev pri prihodnji seji »ožjega sveta« interpeliral deželnega glavarja, je ta odgovoril: »To so zopet pisali ti mladi žurnalisti, ki dobivajo svoje informacije v kavarniškem dimu.« Članka pa niso pisali »mladi žurnalisti«, ampak dr. Ivan Šusteršič. Ni se torej zgodilo prvič, da je deželni glavar svoje delo utajil.

Iz nobenega drugega razloga, samo v pojasnilo pišemo to. Parlamentarna doba je položaj popolnoma razbistrila, tudi osebni računi so bili končani, preden je izšel dopis v »Reichspošti«. Ta dopis je bil le še končna živa slika politične drame, ki se je pri nas odigrala.

Tržaški Slovenci in jugoslovanska ideja.

Ni mogoče opisati radostnega utisa, ki ga je naredila na novo vzbujena jugoslovanska ideja na tržaško Slovenstvo. Dva čina ostaneta z zlatimi črkami zapisana v zgodovini našega naroda: deklaracija in pa nastop ljubljanskega vladike.

Oba čina sta naravnost odrešilno vplivala. Le predstavite si naše stanje in skušajte se vanje vživeti! Na eni strani zaznamujemo leto za letom velikanski kontingent našega življa, ki se potaplja v laškem morju; cesar Lahi ne zmorejo, to dosegajo Nemci z nasilnim potujčevanjem; na drugi strani pa bratomorni boj v osrčju Slovenstva.

Ni nas bolelo dejstvo, da je narod v središču razprt v stranke; ne to, pač pa nas je neizrekljivo bolelo, da so se za ta prepir trosile vse naše sile, dočim že po naravi mogočni sovražniki nastopajo složni združeno proti nam v svrho, da uničijo zadnje ostanke našega, nekdaj tako močnega naroda.

Neznanska mora nas je vse tiščala k tlom, in mnogi so izgubili zadnje upanje. Lahko si mislite, kako nas je razveselil, do vzhičenja vzradostil nenadni in popolnoma nepričakovani preokret v vsej narodni politiki:

Slovenec, Srb, Hrvat
za uvijek brat i brat!

Troje imen, ki jih vsak Tržačan s spoštovanjem izgovarja: Krek, Korošec, ki se jima pridružuje ime ljubljanskega vladike, ki je jugoslovansko idejo kronal.

Zakaj se pa tržaški Slovenci radujemo jugoslovanske ideje in njenega uresničenja? Na tržaškem pokopališču se pokopujejo mrliči na dva načina: ali posamezno, mrlič za grob, so pa tudi takozvani skupni grobovi, ki sprejemajo po 50 in več mrličev. Tak skupen, ogromen narodni grob se mi zdi Trst; dočim izgubljamo drugod le posameznike, posamezne družine, izgubivamo v Trstu leto za letom na tisoče takih, ki so za narod umrli. Slovanski pritok iz Kranjske, Štajerske, Istre, Dalmacije je ogromen, je tak, da bi bil Trst v desetih letih popolnoma slovanski, ko bi se potujčevanje zanstavilo. Mi smo, ki množimo laški rod; mi smo kri za laško telo; mi je obnavljamo in s tem varujemo propada; mi mu dajemo življenje.

Za nas ni pravice: tuja šola, tuj urad; na lastni zemlji smo brezpravni helotje.

Kajpada je glavni vir vsega zla pomanjkanje šol; nedostaja nam ljudskih, smo brez gimnazije, brez realke, brez obrtne, brez pomorske šole. Mnog slovenski otrok je romal v laško šolo kot ljubeč otrok svoje matere in svojega jezika, dovršil pa jo je kot zrel — odpadnik.

En sam žalosten zgled! Poznal sem vdovo s tremi otroci. Ker ni imela nobene podpore in je prislužila na mesec le 20 kron ter jih ni mogla spraviti niti k sorodnikom niti v kak slovenski zavod, sem bil primoran, da poskrbim za dva otroka mesta v laški sirotišnici sv. Jožefa. 1915 sta šli 8, oziroma 9 letni deklici v zavod. Danes mora mati z njima laški govoriti, če se hočejo razumeti! Na tisoče in tisoče naših smo izgubili za vedno.

Odprta rana, k nam čedalje bolj krvavi, je: morje, morje. »Nekdaj bilo si slovansko«. Nekdaj! In danes? Le malo obali, od Devina do Barkovelj, je še naše; povsod drugod nas je tujec potisnil od morja. Naša posestva prehajajo v tuje roke; naši so samo grobovi.

Ali razumete, Slovenci v sredini domovine, ali razumete sedaj naše veselje, našo radost ob razglasitvi deklaracije? Ta novica je vplival odrešilno; težke more smo se rešili, kamen se je odvalil od srca in v mnogih srcih je zopet zažarelo upanje. Dan deklaracije je bil za nas dan narodnega vstajenja.

V nas tržaških Slovencih živi prepričanje, da nas more rešiti edino združena Jugoslavija, ki pomeni konec poniževanja, konec zatiranja, konec hlapčevanja. Jugoslavija pomeni svobodo, enakopravnost. Ona nam prinese jugoslovansko šolo, jugoslovansko železnico, jugoslovansko morje.

In morje adrijansko
zopet bo slovansko!

Zato zaupno zremo v vzorno zasnovano politiko jugoslovanskega kluba. Naj bi nam bilo usojeno, da bi že naš rod učakal in užival sadove tega dela!

Virgilij Šček.

Sv. Lucija-Portorose za deklaracijo.

(Dopis.)

Dne 17. svečana se je tu vršil sestanek za majniško deklaracijo. Sestanka so se udeležili, kljub veliki burji, v jako velikem številu Slovenci in Slovenke vse okolice. Zbrane je nagovoril g. učitelj Arnšek:

»Dragi Slovenci, drage Slovenke! Minula so stoletja, odkar so se morali naši pradedje, Slovenci, Hrvatje in Srbi, boriti proti navalom turške sile. Neustrašeno so branili domovino, branili junaško sebe in svojce. Niso pa še minula stoletja odkar se je moral klanjati in robotati jugoslovanski kmet trdosrčnemu in pohlepnemu tujcu. Da, na domači, slovanski grudi mu je gospodaril tujec, kateri mu je pač nalagal mnogo dolžnosti in nič pravic. Premnogokrat so krvaveli naši pradedje pod valpetovimi biči, premnogokrat vzdihovali vkovani v težke verige v zaduhlih podzemeljskih ječah, med tem, ko je njim vsiljeni gospodar piroval v razkošnih grajskih dvoranah. Gorje ubogim tlačanom, ako so se skušali otresti tujega robstva, ako so se zahrepeneli po svobodi in pravici. Pobijali so jih kakor stekle pse, njih voditelje pa mučili na najbestjalnejše načine.

Niso se pa strašili naši očetje niti ognjenih prestolov niti razbeljenih kron: za zlato svobodo njim ni bila nobena žrtev prevelika. Zavedali so se: »Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svitlim solncem sužnji dnovi.«

Kdo se ne spominja krivic, vnebovpijočih krivic, ki so se nam godile pred vojno, osobito pa ob izbruhu vojne?! Sklepali so nas v verige, opljuvali nas, nas pretepali, kot hujskače napisali in neštete žrtve so morale pasti, nedolžne žrtve, obdolžene veleizdaje, med tem, ko so naši očetje in sinovi krvaveli na bojnih poljanah in kakor levi branili dom in cesarja.

Domovi lepe naše Goriške se porušeni, rodovitna polja razorana s strelskimi jarki in posejana z granatami, ubogi domačini pa pregnani kot begunci v svet, kjer trpe glad in pomanjkanje.

Ogromne so žrtve našega naroda. Ali pa naj bodo zastonj? Ali se naj damo v pričo teh žrtev še nadalje teptati od tujca?

Ne! Nikakor!

Dovolj dolgo smo služili in se morali pokoriti tujcu na naših tleh. Zasijala nam je zora vstajenja in pokazala pot do naših ciljev, naše svobode; in ta nova, to solnce na slovanskem nebu, je mož, ob čegar imenu vzdrhteva v hvaležnem spoštovanju vsako jugoslovansko srce, je mož, čegar ime mora biti z neizbrisnimi črkami zabeleženo v naših srcih in v zgodovini slovanskega naroda — dr. I. Ev. Krek.

Da, ponosni smemo biti Jugoslovani, da se je med nami pojavil mož, »trd neizprosen mož, jeklen — kadar branit mu je čast in slavo, narodu in jeziku svojemu.«

Videl je trpljenje in tlačanstvo svojega ljubljenega naroda in pogumno sklenil, priboriti toliko izkušenemu narodu pravice in svobodo. Dobro se je zavedal besed:

»Veliko lepši grob je ali ječa,
kjer domu zvesto plameni srce,
kot je trofeju slavnih zmag blesteča,
na razvalinah tuje svobode.«

Prežilavi smo Slovani, da bi nas bili uničili 300-letni turški boji, da bi nas bile uničile verige desetine, tlačanstva in zatiranja. Slovani smo stopili na plan, kajti napočil je našega vstajenja dan.

Usoda — nas je ločila v tri plemena, a zavedamo se, da smo sinovi iste majke: Slovenci, Hrvati in Srbi, in zahtevamo to, kar nam gre — naše ujedinienje in svobodo.

»Ne bo nas več tujčin teptal,
ne tlačil nas krvavo,
naš rod bo tu gospodoval,
naš jezik, naše pravo.
Pod našo streho tuji rod,
naš gost nam bo in ne gospod,
mi tu smo gospodarji.«

Čast našim vrlim poslancem, katerih nobena sila ne krene s poti, začrtane po našem največjem Jugoslovanu.

Z deklaracijo z dne 30. maja 1917. so neustrašeno stopili pred svet in zahtevali svobodo in ujedinjenje svojemu narodu.«

Z velikim zanimanjem je sledilo občinstvo izvajanjem govornika in se z navdušenjem odzvalo njegovemu pozivu.

Malo je sicer število 200, a na tukajšnje razmere mnogo — zelo mnogo.

Neverjetno ali resnično!

Vsi vemo, da so aprovizacijske razmere v Trstu take, da more človek naravnost hirati in propadati, ako je odvisen le od tega, kar mu nudi tukajšnja aprovizacijska komisija. Zlasti pa družine nikakor ne morejo izhajati z racijami, kakor nam jih odmerjajo danes. Tako si pač vsakdo, komur je to le nekako mogoče, skuša pomagati na ta ali drugi način. Eni se zatekajo k tajnim prekupčevalcem, da si po kakršnikoli ceni nabavijo kaj; drugi zopet, ki imajo, na srečo, kake bližnje, ali daljne sorodnike, oziroma dobre prijatelje med kmetskim prebivalstvom v zaledju, se obračajo v tej stiski pač do le-teh, da jim pomorejo s kakimi živili. Seveda so bili že zmerom križi z uvažanjem teh živil, ker so se od strani oblasti delale vse mogoče zapreke. Revni ženici, ki si je s težkim trudom dobila kak kilogram moke ali fižola, se je prav lahko zgodilo, da je vsled prevelike službene gorečnosti kakega finančnega ali orožniškega organa na vse zadnje zopet izgubila vse skupaj. Kolikokrat se je zgodilo, da se je ubogi, sestradani družini na naravnost izpred ust jemal skromen grižljaj samo zato, ker so razni orožniki in finančni organi pač po svoje umevali različna modra in nemodra navodila proti oderuški kupčiji.

Slučaji, ki so se dogajali v tem oziru, so bili že tako kričeči, da je naposled uvidela tudi oblast, da s temi krutimi metodami ne gre več dalje, in izdana je bila svoječasno oblastvena odredba, da poklicani organi v tem oziru nimajo postopati preozkosrčno in da se imajo potnikom brez daljšega puščati živila, kolikor jih morejo nesti s seboj in ki so jih nabavili za svojo domačo porabo. To je bilo tudi edino pravilno, kajti to pravico bo pač menda imel še vsakdo, da si v tem splošnem stradanju pri svojih boljše stoječih sorodnikih izprosi kak grižljaj kruha. Da pa tudi omenjena odredba ni mogla omiliti odurnih prizorov, ki so se odigravali na raznih postajah, priča naslednji prizor, ki se je odigral predzadnji ponedeljek na postaji v Št. Petru na Krasu in pri katerem je bil prizadet tudi pisec teh vrstic. Le-ta si je ob prilikoma ustavljanja vlaka v Št. Petru ogledoval razne zaboje, ki so bili naloženi na peronu. Ko se je vlak ustavil, je pristopil k njemu neki mlad mož, ki je imel v roki nekaj manjšega v papirnatem zavitku, ter ga vprašal, ali ne bi hotel to stvar vzeti s seboj v Trst, da ga ne bo ustavil v Sežani. Ker je bil ravno v tem trenutku ukaz, da se ne smejo nikomu nič jemati s seboj, je bil ta mož v zadregi, ker ni bilo nikoga, komu bi to stvar izročil. Ko je izvedel, da se bo vlak ustavil v Sežani, je bil pripravljen, da bo on tam čakal, da se bo ustavil vlak, ter da bo prosil, da mu kdo to stvar vzame s seboj

ki svojega dopusta nabavil v svojem domačem kraju na Koroškem nekaj živil, in sicer večinoma pri svojih starših in sorodnikih. Znano mu je bilo, da obstojajo glede izvoza živil tudi na Koroškem zelo strogi predpisi. Tudi tamkaj preiskujejo orožniški oddelki na postajah potujoče občinstvo in pazijo, da se ne bi vtihotapljala živila v svrho zakotne kupčije. Ali podpisanemu je bilo na tozadevno vprašanje rečeno, da prepovedi o izvažanju živil pač ni tolmačiti v tem smislu, da človek ne bi smel vzeti s seboj skromne količine živil, ki jih je za lastno porabo dobil pri svojcih, da torej brez skrbi lahko vzame kaj s seboj. In res, na nobeni postaji na Koroškem ni imel sitnosti radi tega. Tudi v Ljubljani ni imel sitnosti, ko je finančnim organom pojasnil, da je živila, ki jih je imel pri sebi, pripeljal s Koroškega. Ali drugače je bilo na postaji v Št. Petru na Krasu. Tu je moral na ukaz orožnika, ki je preiskaval vagone, stopiti z vlaka in vzeti s seboj tudi zavoj. Pred vlakom je stala že cela gruča ljudi, večinoma revnih žensk, ki so takisto morale zapustiti vlak ter so jim orožniki, oziroma dodeljeni jim vojaki pobrali živila, ki so si jih reveži pridobili bogve s kakšnim trudom. Nekateri orožniki so potnikom metali zavoje kar skozi okna.

Prizori, ki so se odigravali pred vlakom, so bili naravnost pretresljivi. Revne ženice, ki jim je iz oči odseval glad, so ihtele in milo prosile, da naj jim v imenu njihovih otročičev vendar puste košček kruha, ki so si ga izprosile pri dobrih ljudeh. Bilo je vse zaman. Stražmojster, osebno ljubezniv mož, se je skliceval na stroga navodila, da ne sme pustiti pasirati niti kilograma moke ali fižola brez — izvoznega dovoljenja. In tudi, ko je pisec teh vrstic dopovedal stražmojstru, da ima živila s Koroškega, kjer so mu jih na postajah pustili brez vsakega posebnega izvoznega dovoljenja, da bi bilo potemtakem pač brezmiselno, da bi za prevoz malenkostne količine živil s Koroškega hodil iskat izvoznega dovoljenja li kaki oblasti na Kranjskem, ni to nič pomagalo. Vlak se je odpeljal in nesrečni potniki, med katerimi je bilo tudi nekaj beguncev in begunk, so morali ostati na licu mesta. Vojaki so na to vse zavoje naložili na voz ter vse skupaj odpeljali v neki lokal kake četrt ure od postaje. In naj omenimo kot sramotno oznako, da je med to kratko potjo, vkljub temu, da je voz spremljal vojak z nasajenim dolgim bajonetom, izginil neki nahrbtnik z vso vsebino vred. Revež, ki je bil okraden na tak zagoneten način, pozneje v omenjenem lokalu zaman je reklamiral izgubljeni nahrbtnik. Orožniški organi so obžalovaje skomizgnili z rameni, a nihče ni hotel biti odgovoren za stvar... V lokalu so na to blago pregledali in piscu teh vrstic se je, ko je gospodom dokazal, da količina njegovega blaga pač ni tolikšna, da bi mogel uganjati kako kupčijo z njim, s težko silo posrečilo, da se je mogel brez nadaljnih sitnosti odpeljati s prihodnjim vlakom. Tudi nekemu železničarju so pustili kakih petdeset jajec, dočim je moral druga živila pustiti tam. Vsem ostalim pa se je blago sploh pridržalo. Rečeno jim je bilo, da si morajo od postojnskega okrajnega glavarstva izposlovati izvozno dovoljenje, preden morejo dobiti svoje stvari. Ljudje naj torej tekajo od Poncija do Pilata, preden morejo odnesti domov skromen zavoječek živil, ki so si ga s težkim trudom in dragim denarjem nakupili ali pa izprosili pri dobrih ljudeh kje v kakih hribih?!....

Ali niso naravnost vnebovpijoče take razmere? Vprašamo pristojne oblasti, odkod izhajajo ta zares salomonsko modra navodila? Ali ne izpreviđijo merodajni činitelji, da se s takim postopanjem, o katerem je človek res v dvomu, ali naj ga pripisuje birokratični omejenosti ali zlobnosti, sestradano prebivalstvo naših pokrajin poganja naravnost v obup? Kaj, ali še ni zadosti, da to ljudstvo strada in gladuje do skrajnosti? Ali naj vrhutega prenaša še take neumne stvari? Res, skrajni čas bi pač že bil, da se škandalom, ki se dogajajo v tem oziru v Št. Petru na Krasu, napravi enkrat konec. Poklicani činitelji naj orožniškim organom tamkaj dado vendar enkrat primernejša navodila, ako nočejo, da bodo ljudje naposled mislili, da jih namenoma dražijo in trpinčijo. Ali tudi našim zastopnikom priporočamo, ako že drugo ne pomaga, da energično posvetijo v te zares nad vse žalostne razmere.

Aprovizacijske stvari.

Razdeljevanje izkaznic za kruh, moko, sladkor in maščobe.

Dne 23. t. m., se je pričelo razdeljevanje izkaznic za kruh in moko za tedne št. 126—127 in št. 128—129 ter za sladkor, veljavnih od 1. do 31. marca t. l. Obenem se razdele oficijelne izkaznice za maščobe št. 77—80. — Izkaznice se dobe proti predložitvi živilske izkaznice in izkaznice za nakup kruha v uradnih urah (od 9 do 12) pri krušnih komisijah in sicer 23., 25., 26., 27., 28. t. m. in 1. marca. Priporoča se občinstvu, da prešteje izkaznice, ki jih dobi. — Družinski glavarji in glavarji domačih gospodarstev se opozarjajo na dolžnost, da morajo takoj (tekom 24 ur) naznaniti pristojni krušni komisiji vsako izpremembo stanovanja, izpremembo v služabništvu, zvišanje ali zmanjšanje števila članov družin ali domačega gospodarstva.

• • •

PRODAJA SLADKORJA.

Da zadovolji iz krogov prebivalstva ponovno izražane želje, da bi se sladkor prodajal tudi v prodajalnicah aprovizacijske komisije in da bi se obenem tudi, kolikor mogoče, varovale koristi trgovin, ki so doslej prodajale sladkor, je sklenila aprovizacijska komisija v svoji zadnji seji soglasno, da bodo odslej prodajale sladkor i prodajalnice aprovizacijske komisije i oni trgovci, ki so ga prodajali doslej. Ta sklep aprovizacijske komisije je sedaj potrdilo tudi namestništvo in se izvede ta sklep pri sedaj že uvedenem rajoniranju sladkorne prodaje.

• • •

GOVEDINA.

Jutri, v torek, 26. t. m., se bo zopet prodajala govedina proti preščipnjenju št. 10 izkaznice za nakup mesa in maščobe in proti izročitvi izkaznice št. 25, serije a, b, c, d. Na vsako izkaznico se dobi ½ kg mesa. Prodaja se prične ob 7 zjutraj v naslednjih mesnicah:

Sinigaglia, Barkovlje 41, Puntar, Gretta zgornja, Bin, Rojan 9, Callin, ul. Boroević 18, Trocca, ul. Commerciale 3, Gatznig, ul. S. Spiridione 7, Visintini, ul. Cavana 22, Vattovatz, ul. Giustinelli 5, Vosak, ul. Cereria 6, Furlani, ul. Orologio 4, Rochelli, ul. Piazza Piccola 2, Polacco, ul. Beccherie 47, Fabbro, ul. Maria Teresa 43, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Polacco, ul. Torrente 30, Pinter, ul. Farneto 9, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Polli, ul Acquedotto 13, Zwetan, Sv. Ivan, Vattovaz, ul Giulia 7, Penso, ul. Giulia 7, Tellimi, ul. Rossetti 51, Peratti, ul. Barriera vecchia 4, Illicher, ul. Barriera vecchia 8, Cossich, ul. Ugo Foscolo 2, Saffaro, ul. Istituto 28, Polacco, ul. Settefontane 44, Pozzi, ul. Settefontane 1, Rizzian, ul. del Rivo 34, Delavske zadruge, ul. S. Marco, Comisso, ul. dell' Istria 51, Culot, ul. Giuliani 23, Gatznig, Škedenj 50, Collobig, Škedenj 231.

CENE:

Prednji deli z dokladO . . . po K 12'— kg.
zadnji deli z dokladO . . . po K 12'80 kg.

• • •

Aprovizacijski komisiji naznanjamo, da naš list v soboto zvečer ni dobil poročila o živilih, ki jih dobi prebivalstvo ta teden. Čakali smo in čakali — da ne bo izgovorov, povemo, da so bila hišna vrata odprta vso noč in je gorela v veži luč vso noč — a ker le nismo dobili poročila, smo si ga morali izposoditi pri drugem listu, da smo mogli storiti svojo dolžnost napram občinstvu. Drugi listi so dobili poročilo že ob 7 zvečer, kakor smo izvedeli pozneje. Zdi se nam, da bi bil pač skrajni čas, da bi poskrbela aprovizacijska komisija za to, da bi mi, ki moramo itak še sami prevajati njena poročila iz italijanščine v slovenščino, ker menda komisija vkljub svojemu milijonskemu prometu nima toliko denarja, da bi namestila vsaj enega slovenščine zmožnega uradnika, vsaj redno dobivali njena italijanska obvestila!

Domače vesti.

Zasebni odbor, v katerega so se združili nekateri naših trgovcev, da zagotove vsaj tolikim in tolikim najpotrebnejših tržaške mladine vsak dan obed, je otvoril pred tednom dni svojo kuhinjo na trgu pred mestno bolnišnico v bivši Kadičevi gostilni. Razumljivo je, da je v sedanjih časih za tako kuhinjo treba precejšnjih sredstev, in res — objavili smo že nekatere svote — ustanovitelji te kuhinje morajo posegati globoko v svoj žep, da morejo nuditi deci ono, kar smo včeraj opoldne videli. Ogledali smo si kuhinjo. Človek misli, ko vstopi, da je tu prirejeno za toliko in toliko gospode, ki si lahko kaj privošči. Lepo belo pokrite dolge mize, kjer je prostora za kakih 12 oseb, snažno vse do skrajnosti, in celo zelenje, cvetlice na mizah. Deca se zbira in potem pristopa k odborovemu tajniku, ki si zabeležuje vsakega po izkaznici, ki mu jo pokaže. In nato se vsedejo k mizam, a gospe, prijazno in ljubeznivo, jim nadevajo na krožnike: govejo juho z zdrobem, potem govedino, vsakemu 10 dkg, pražen krompir: obed, ki bi stal v gostilni vsaj K 2'50 do 3 K. In potem dobi vsak še lep kos kruha — »bigo«, in — vedno novi dobrotniki se javljajo — včeraj je dobil tudi vsak svojo jabolko, čisto, snažno, zavito v papir. Za pijačo ima vsak pred seboj kozarec malinovca. Veselje jih je gledati, kako jim dobro de ta obed. In lepo, mirno, dostojno se vede ta uboga deca, uboga in najrevnejša: videli smo revčka, ki menda ni imel niti srajce in je pripeljal s seboj tudi manjšega, kaki dve leti starega bratca, odetega v tako revne capice, da bi se človek razjokal nad njim. In tam zopet punčka, z zlomljeno nogo, ki jo je mati prinesla v naročju. Revščina, grozna revščina! Pa vprašaš drugega: Kje je oče? — Vojak. — Kje je mati? — Doma. — Kaj dela? — Nič. — Imaš brate, sestre? — Imam sestre. — Kaj delajo? — Hodijo v gostilno z vojaki in drugimi mladeniči. — — Uboštvo, zapuščenost, zanemarjenost: mladina, posvečena že v najnežnejši mladosti poginu, če se je ne usmili kdo. Odbor si je z ustanovitvijo te kuhinje pridobil gotovo najlepšo zaslugo, in le želeti bi bilo, da bi se mu pridružilo še čim več novih članov in dobrotnikov, ki bi mu pomagali še razširiti njegovo delovanje. Dosedaj se redno oskrbuje 56 otrok, a nekaj jih vsak dan dobiva hrano še poleg rednih oskrbljevancev. Vsa čast ustanoviteljem, a prav tako vsem ostalim, ki se trudijo in prizadevajo za to ubogo deco.

Zvišanje vojne doklade tržaškemu občinskemu nameščenstvu. V smislu sporočila vladnemu komisarju, je finančno ministrstvo potrdilo namestnikov predlog glede zvišane vojne doklade občinskim aktivnim in upokojenim nameščencem za čas od 1. januarja do 30. junija t. l. in sicer v izmeri vojne doklade državnih nameščencev. Ta doklada se nakaže v najkrajšem času.

Šolska refekcija. Danes naj se prijavijo z živilsko izkaznico z rdečo črto, izkaznico za vojne kuhinje ali ubožnice ona šolska mladina, ki pripada jedilnicam v ul. Parini in A. Vespucci, jutri pa ona, ki pripada jedilnicama v ul. Settefontane in Ferriera, da dobi nove izkaznice.

Telovadno društvo Sokol v Trstu javlja sledeči urnik za naraščaj: moški naraščaj: v ponedeljek in četrtek od 4 do 5 pop. črka A—C; od 5 do 6 črka H—L; torek in petek od 4—5 črka M—S, in od 5 do 6 črka St. Ž. Ženski naraščaj v sredo in soboto: manjše od 4—5, večje od 5—6. — Za člane in članice ostane urnik kot doslej.

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinosti« posluje v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v ulici Carintia št. 39, I. nad., na levo, in sicer, izvzemši nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol dop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakovrstna pojasnila in sestavljanje vlog v vojnoskrbnih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih.

Telovadno društvo »Sokol« v Rojanu naznanja, da se bo vršila redna telovadba članov vsako sredo in soboto od 7½ do 8½, telovadba članic vsak torek in petek od 7 do 8 zvečer, moškega naraščaja vsako sredo od 5 do 6 in ženskega naraščaja vsako soboto in ponedeljek od 4½ do 6 zvečer. Bratje in sestre, prihajajte redno in točno v telovadnico, telovadba naj vam bo vaša prva skrb! Na zdar!

Mestna zastavljalnica. Danes, v ponedeljek, se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajali na javni dražbi razni nedragoceni predmeti, zastavljeni meseca junija l. 1917. na zastavne listke serije 141 in sicer od št. 44.001 do št. 47.300 (perilo brez izkaznice in druga oblačila); v torek, 26. t. m., pa dragocenosti, zastavljene meseca aprila 1917 na zastavne listke serije 141 in sicer od št. 22.300 do št. 24.000.

Begunci in pokneženе grofije Goriško-Gradiščanske, živeči v Trstu, ki se imajo v smislu objave c. kr. namestništva v Trstu z dne 2. II. 1918 vrniti v svojo domovino, se pozivljajo, da se predstavijo v svrho izdaje za povrnitev potrebnih potnih izkaznic pri c. kr. redarstvenem ravnateljstvu v ulici Arciduca Giuseppe št. 2 (soba vrata 26) v času od 9 zjutraj do 2 popoldne.

Krekovo slavje. Pevska vaja mešanega zbora se bo vršila danes zvečer in sicer naj pridejo dame ob 6, gospodje pa ob 6½. Prosimo točno in vsi.

Odbor za prehrano gojencev slov. otroških vrtcev v Trstu ima danes, 25. t. m. sejo ob 4 pop. na Acquedotto I. nadstr. Ivan Vrščaj.

Uradniške službe pri vojno-kreditnem zavodu. Vojno-kreditni zavod za južno vojno ozemlje, ustanovljen na podlagi ministerijalne naredbe od 16. decembra 1917., drž. zak. št. 492, oziroma na podlagi statuta, objavljenega v 291 št. »Wiener-Zeitung« od 21. decembra 1917., ima oddati vrsto uradniških služb. Izlasti se iščejo delavne moči za knjigovodstvo (voditelji knjigovodstva). Ponudbe z natančnimi podatki o starosti, veri, stanju rodbine, vojaškoslužbenem razmerju, študijah, poznavanju jezikov (prosilci, ki poznajo poleg nemščine tudi slovenski, italijanski ali srbsko-hrvatski jezik, imajo prednost), o dosedanji porabi in zahtevkih glede plače, kakor tudi s fotografijo (osebna predstavitev zaželjena) je nasloviti na ravnateljstvo »Vojno-kreditnega zavoda za južno vojno ozemlje« v Celovcu, poštni predal 37.

DAROVI.

Za Krekov spomenik nabrala je nadalje »Narodno-socialna mladinska organizacija« na polo št. 4 K 48'58. Darovali so sledeči: Po 1 K: Sencin Peter, Leonardis Aleksander, Šuman Savo, Orgič, Višnovec, Pavlič, Štubelj; po 2 K: Pavletič, Slavec, Filomena, Bizjak, Trebše, Marica Žagarjeva, N. N., Macarol, Kodrič; 3 K Z. Cucek; 4 K Sancin Karel; 4'58 N. N.; 5 K Betka Ščuka; 7 K N. N. — Na polo st. 6., (nabiralec V. Mrak) K 20. Darovali so: Dr. Ferdo Perhavec K 10, Ljudmila in Pepina Taučer K 10. — Denar odposlan odboru za Krekov spomenik v Ljubljani. Ostale pole še niso zaključene.

— Ženski CM podružnici ob priliki prireditve v Narodnem domu dne 10. t. m. so darovali: nabiralna pola v gostilni g. Lenčka, Jos. Bekar, Franzin 2, Inf. Zorn Avg. 3, Zavanik Fr., četovodja 2, Premrl 1, Točaj Karl 1, Kelemenčič Tomo 1, N. N. 1, Jež 2, Jamšek 2, I. Černkovič 1, Friedrich K 1, Varin Jos. 1, J. Mate 3, Devetak 1, Marija Grošelj 1, Gortan Carmen 1, Treven 1, Kette A. 1, Ozbič St. 2, Roža Kastelic 1, Kapun 2, Geržina A. 2, Treven 2, Fabjan 2, Lenček A. K 3. Skupaj K 40. Nabiralna pola v gostilni g. A. Dekleva: Avg. Dekleva K 10, Millonig Fr. K 10, Krašovec K 3, Cvetko K 2, Verša K 2, Hlepce K 2, Dekleva K 2, Peric K 10, Parčina K 10, Rogelj K 2, N. N. K 8, de Michellin K 10'50, Zorn K 2, Mankoč K 10'40, Salata Ivan K 100, Ivo Petrič K 20, Max Gomsy K 10. Skupaj K 213'90, ga. Biček-Razbornikova K 20. Iskrena hvala!

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 6 stot. besede. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Tvrdka Teodor Korn ulica Miramar 71, išče več kleparskih pomočnikov za stalno dela. 1855

Kupim 30 pet do šest hektoliterskih vinskih sodov. Samo dobro ohranjenih. Ponudbe z navedbo ceno na Josip Novak, trgovec, Brezovica pri Ljubljani. 2147

Stanovanje z uporabo vrta iščem v solnčni legi. Ponudbe pod „Vrt“ na inser. odd. Edinosti. 18[illegible]

Pozor begunci! Ivan Peric v Tržiču (Monfalcone) št. 174 oddaja v najem zemljišča. Stanovanje preskrbljeno. 1941

Sobna luč na plin in električna luč, stenska ura fina, omara in starinska pasja se proda. Acquedotto 24, I. levo. Gattei od 11—12 in od 4—6.

Iščem pošteno postrežnico za vsa hišna dela za popoldne. — Plača po dogovoru Ulica Commerciale 9 (čez dvorišče, desno) III. n. levo, vrata št. 37. A 37

10 hl izborne marsale se takoj proda. Kupijo se rabljeni pisalni stroji ter tudi pokvarjeni, šivalni stroji, bicikli itd. — A. Batjel, Gorica Stolna ul. 2. 2314

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Išče se VRTNAR

za sadjarejo in zelenjavo. Stalna služba. Ponudbe pod „Gorenjsko“ na inser. odd. Edinosti.

Drva za kurjavo se prodajo v gozdu Boved (Barkovlje), posestvo Slavič. Veje ter vejice po K 1.— za vsakih 10 kg. NB. Vsak kupovalec mora prinesti seboj vrv za povezanje. Tvrdka ALBERTO FABER, Trst ulica Tesa 22, Telefon 615

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški uzorci. Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser. Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje. — Tvrdka ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

1. in 2. številka socijalistične revije **„DEMOKRACIJA“** izidete skupno 28. februarja. Naročila sprejema uprava „Demokracije“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 5. Celoletna naročnina K 16.—

ZOBOZDRAVNIK **Dr. J. Čermák** v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE —

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige

1. »VOHUN«. Spisal J. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergjevič Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světla. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANIH«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGIČEVA«. Spisal Ksaver Šandor - Gjalski. Prevel F. Orel. Cena K 2.
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomić. Poslovenil Stefar Klavš. Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.

Kabaret Varietè „Maxim“
Trst — Via Stadjon 10 — Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Vstopnina K 2 Vstopnina K 2

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmo štev. 5 (Lastno poslopje)
Kapital in rezerva K 13,200.000.—
Filijalke: Dunaj Tegetthoffstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-ra unu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Sale Deposits. — Prodaja sreč razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja sreč itd. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti. — Borzna naročila. — — Inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic. Telefoni: 1463, 1793 in 2666. Brzojavi: JADRANSKA.
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE
(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.
Zaklad za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480,984,856.23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1,295,816,563. Plačana podvračila od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1,212,012,598.55.
S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne poguje police nadarjene največjo kulantnostjo.
Povdarjati je sledeče ugodnosti police:
I. Veljavnih takoj od izdanja:
a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojaško službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
b) ako plača zavarovanec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.
II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdanja:
a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerisibodi deželi sega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboju.
III. Veljavnih po preteku enega leta po izdanju police:
a) zavarovanec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.
IV Veljavnih po pretoku treh let od izdanja:
a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaja prevare.
b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušenega samomora.
c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4½%.
Društvo sprejema zavarovanje tudi za
življenje, požar, prevažanje in ulom.

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3
je imela koncem leta 1917 vlog . . . . . K 66,800.000
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 27,000.000
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,000.000
Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po
4%
večje in nestalne vloge pa po dogovoru.
Hranilnica je popolno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5¼% obrestim in proti najmanj 1% oziroma ¾% odplačevanju na dolg.
V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
KREDITNO DRUŠTVO.